

Reactie van Biohuis

Internetconsultatie betreffende de Ontwerpregeling van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van, nr. WJZ/ 19175035 , tot wijziging van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet ter actualisatie van bijlage D (excretieforfaits)

Contact

M. Buitenkamp
info@biohuis.org
M 06 27 14 84 12
www.biohuis.org

Algemeen

Het Biohuis en bij haar aangesloten sectororganisaties betreuren dat over de beoogde wijzigingen in de excretieforfaits niet eerder is overlegd met betrokkenen. Anderhalf jaar geleden hebben wij het ministerie al verzocht om overleg over de biologische excretieforfaits. Dit overleg heeft pas op 18 juli 2019 plaatsgevonden, waarbij we de dag ervoor tot onze grote verrassing geconfronteerd waren met een concept regeling, diverse achterliggende documenten en een internetconsultatie, waardoor we niet in staat waren dit op 18 juli inhoudelijk te bespreken.

Aangezien de biologische sector erg klein is en een eigen kleine mestmarkt heeft, waarvoor diverse wettelijke regelingen (EU verordeningen) gelden, kunnen grote wijzigingen de balans in de mestsituatie nogal verstoren. Een heel belangrijk gegeven is dat biomest altijd op biogronde moet worden aangewend. Een ander gegeven is dat er tot nu toe sectorbreed een tekort was aan biologische mest en meststoffen, waardoor nog een percentage gangbare meststoffen is toegestaan. Dit percentage wordt stapsgewijs verminderd, gelijke tred houdend met de beschikbaarheid van biomest. Zo zijn we in overleg met het ministerie LNV en Skal al diverse jaren bezig om het verplichte % A meststoffen op te hogen, in combinatie met andere maatregelen en steeds op basis van onderzoek naar de biologische mestsituatie. Onlangs is net weer op basis van recent onderzoek een volgende stap per 1-1-2020 met zowel het ministerie LNV als met Skal besproken en als formeel verzoek ingediend bij Skal. Hierin spelen aannames over de biologische forfaits een belangrijke rol.

Een significante verandering/ verhoging van forfaits van biologische dieren hebben we niet kunnen doorrekenen laat staan op kunnen anticiperen. Ook

ondernemers hebben hun bedrijfsvoering ingericht op basis van de huidige forfaits en regelgeving. Een kleine verandering moet kunnen, maar uw huidige voorstellen behelzen te veel grote veranderingen op een te korte termijn. Na de verwerking van de consultatie door uw ministerie, resteren immers nog maar enkele maanden tot 2020.

Dierlijke mest is een waardevolle grondstof in de biologische sector en staat letterlijk aan de basis van de bedrijfsvoering. Het is het middel om de bodem te voeden en gezond te houden. Veranderingen zijn niet zomaar op te vangen in de bedrijfsvoering van de biologische bedrijven. We moeten voorzichtig aan de knoppen draaien van het biologische meststelsel om te zorgen dat het in evenwicht blijft. Daarom stellen we voor dat alleen de in juli met LNV besproken en aan Skal formeel voorgestelde wijzigingen per 1-1-2020 doorgevoerd worden. Andere eventuele wijzigingen kunnen op zijn vroegst per 1-1-2021 worden doorgevoerd, waarbij een deel hiervan nog nader besproken en onderbouwd zal moeten worden, en een deel gefaseerd moet worden ingevoerd in combinatie met maatregelen om de biologische mestmarkt niet te ontwrichten.

Behalve biologische ondernemers, moet ook controle organisatie Skal voldoende tijd gegund worden om nieuwe werkwijzen en nieuwe forfaits te implementeren. Met name het opstellen en controleren van stalbalansen/ mineralenbalansen is veel complexer dan het hanteren van enkele vaste forfaits. Dit punt hebben wij ook al eerder bij uw ministerie aangekaart, maar daar lijkt geen rekening mee gehouden te zijn.

Samengevat stellen we voor om voor 2020 voor de biologische sector eerst nog de regeling Dierlijke producten te handhaven. Daarbij kunnen de geiten excreties wel conform ons voorstel (zie hieronder) voor 2020 aangepast worden.

Biologisch mestbeleid nodig

Het is op termijn voor onze bedrijven goed als zij de keus krijgen om ook voor de biologische controles gebruik te kunnen maken van bedrijfsspecifieke berekeningen. Maar daarbij is het heel belangrijk dat we specifiek voor biologische bedrijven onderzoek en methodes kunnen ontwikkelen die de biologische bedrijfsvoering als geheel bekijken. Met name voor de biologische melkveehouderij is hier grote behoefte aan, omdat zij niet goed uit de voeten kunnen met BEX en kringloopwijzer. Een mineralenbalans zou bijvoorbeeld veel beter aansluiten bij de biologische benadering.

Omdat biologische bedrijven op diverse fronten anders werken, willen zij niet steeds als een afgeleide van gangbare bedrijven behandeld worden. Daarom moet ook in het bredere mestbeleid een aparte benadering voor biologische bedrijven komen. Waarbij de biologische bedrijfsvoering in zijn geheel worden bekeken, als samenhangend systeem, om te voorkomen dat we steeds op deelterreinen met maatregelen worden geconfronteerd die geen recht doen aan de biologische werkwijze. Bijvoorbeeld bij graasdieren gaat het om de samenhang tussen beweiding, voerrantsoen, rassen, mesttoediening, mest en voer uitruil met akkerbouwers, koolstofrijkere bodems die goed water opnemen, samenstelling van het grasland en grotere biodiversiteit.

Biologische mest is in het algemeen een gewild en waardevol product en moet verplicht en gecontroleerd op biologische grond worden aangewend. Dat maakt dat er heel andere zaken spelen dan bij de gangbare mest.

Dat de verschillen tussen biologische en gangbare landbouw in de fosfaatdiscussies door de toenmalige bewindspersoon zijn weggewuifd met de uitspraak "biologische koeien poepen ook", schetst precies het probleem.

Wij willen graag verder overleggen met uw ministerie over verbeteringen en veranderingen die onze sector samen met u kan realiseren, ook in relatie tot de broodnodige omslag naar kringlooplandbouw.

Geiten

In de voorstellen wordt te weinig verschil gemaakt tussen gangbare en biologische geiten. Biologische geiten worden soberder gevoerd en hebben daardoor minder stikstof excretie. Aangezien kunstmeststikstof niet toegestaan is in de biologische landbouw, is de kwaliteit van het ruwvoer lager dan van gangbaar. Vooral de eiwitgehalten zijn hierdoor lager.

Ook is de toegestane hoeveelheid krachtvoer per dier per dag aan een maximum gebonden in de biologische geitenhouderij.

Biologische eiwit grondstoffen zijn uitzonderlijk duur en worden dus beperkt ingezet.

In de nieuwe excretienormen wordt geen verschil gemaakt in de excretieverschillen bij verschillende melkproducties, maar deze worden gebaseerd op een gemiddelde. Omwille van de eenvoud kunnen de biologische geitenhouders daar wel mee leven, maar dan moet het gemiddelde wel realistisch zijn. De melkproductie speelt daarbij een belangrijke rol.

De melkproductie is in de huidige voorstellen voor biologische melkgeiten (categorie 600) gesteld op gemiddeld 900 kg melk per geit, ofwel 100 kg lager dan bij gangbare geiten. Dat cijfer wordt in de documenten niet verder onderbouwd en lijkt ons te hoog. Het rantsoen in de biologische melkgeitenhouderij is zoals gezegd heel anders dan in de gangbare geitenhouderij. Volgens onze ervaring is de gemiddelde productie in de biologische melkgeitenhouderijen eerder 800 kg dan 900 kg melk per geit.

De excretie zal dan ook navenant lager zijn. Het wordt ons uit het concept CDM advies echter niet duidelijk hoe de excretie van de gangbare melkgeiten is berekend en hoe hieruit die van de biologische dieren weer is afgeleid. In elk geval wijkt het af van eerdere berekeningen van Groenstein (2015), die eerder de excretie van biologische geiten stelde op 91% van de gangbare melkgeiten, conform de omrekening bij biologisch gehouden melkkoeien. Voor fosfaat stelde Groenstein de excretie op 13% minder dan van gangbare dieren.

In het concept CDM advies komen deze percentages opeens uit op 94,3 % respectievelijk 100% van gangbaar. Maar een onderbouwing ontbreekt.

Als we een productie van 800 kg per geit vergelijken met hoog productieve gangbare geiten en dezelfde verhoudingen toepassen als in tabel IIB voor melkkoeien, komen we op lagere waarden dan in uw voorstellen. Zie kader.

Uiteraard is dit een fictieve vergelijking, maar het geeft een indicatie. Wij hebben begrepen dat Groenenstein 2015¹ ook een vergelijking met melkkoeien maakte. Het geeft ons inziens een indicatie dat het kleinere verschil dat in het concept CDM advies staat, niet zo geloofwaardig is, vooral omdat het verschil in productie groter is dan verondersteld in dat advies.

Gangbare geiten met een productie van 1150 kg /dier/jaar
(bron: <https://www.voergroepzuid.nl/actueel/nieuws/gemiddelde-productie-stijgt-naar-1146-kg/253>)
vergeleken met een biobedrijf met gemiddelde van 800 kg /dier/jaar

Vertaald naar tabel IIB met ureumgetal 25:

Koe	11.375 - 11.624 kg melk	102,5 kg N	50,4 kg fosfaat
Koe	7.875 - 8.124 kg melk	82,5 kg N	40,2 kg fosfaat
Geit	1.150 kg melk	10,25 kg N	5,04 kg fosfaat
Geit	800 kg melk	8,25 kg N	4,02 kg fosfaat

Voor categorie 600 (Melkgeiten, alle vrouwelijke geiten die ten minste eenmaal hebben gelammerd, inclusief pasgeboren lammeren en geslachtsrijpe bokken) is het nu voorgestelde N-excretie forfait 10,5 en het voorgestelde P2O5-excretie forfait 5,2. Bij biologische melkgeiten zijn de voorgestelde excretie forfaits 9,9 respectievelijk 5,2. Dat is dus $(9,9/10,5 = 94,3\%$ als verschil resp. 100%). Het is ons uit de bijlagen van de consultatie niet duidelijk hoe dit berekend is en uit bovenstaande indicatieve berekening en uit het rapport Groeneveld 2015 blijken grotere verschillen tussen biologische en gangbare geitenhouderijen.

We willen u vragen om bij deze actualisering van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet in elk geval geen hogere percentages aan te houden dan die Groenenstein adviseerde voor biologisch gehouden melkgeiten in vergelijking met gangbare en dan ook nog te corrigeren voor de genoemde lagere melkproductie. Ons inziens zijn de eerder door Groenenstein/CDM voorgestelde en destijds (2016) met uw ministerie besproken cijfers van 9,2 kg N resp. 4,1 kg fosfaat realistisch en zien wij geen argumenten waarom dit nu anders zou zijn.

¹ Groenenstein, C.M., J. de Wit, C. van Bruggen. 2015. Stikstof- en fosfaatexcretie van gangbaar en biologisch gehouden landbouwhuisdieren. Herziening excretieforfaits Meststoffenwet 2015. WO-technical report 45

Voor categorie 601 (Opfokgeiten en vleesgeiten tot ca. 4 maanden) zijn de voorgestelde excretie forfaits hetzelfde voor biologisch als voor gangbaar gehouden dieren. Dit is voor ons akkoord, want de voeding van deze categorie is nauwelijks anders voor gangbaar dan voor biologisch.

Voor categorie 602 (Opfokgeiten van ca. 4 maanden en ouder) zijn de voorgestelde excretie forfaits voor N en P2O5 hetzelfde als gangbaar. Wij vinden dat dit geen recht doet aan de verschillen tussen gangbare en biologische dieren die onder deze categorie vallen. Biologische opfoklammeren worden veel extensiever gevoederd, doordat er biologisch minder krachtvoer gebruikt mag worden. De lammeren zijn daardoor ook een paar maanden ouder als ze voor de eerste keer aflammeren. Bij gangbaar lammeren de geiten voor de eerste keer af bij 12 maanden, dus zitten ze 8 maanden in categorie 602. Bij biologische bedrijven lammeren de geiten voor de eerste keer af bij 14 maanden, dus zitten ze 10 maanden in categorie 602. Tot moment van lammeren worden de biologische lammeren nog steeds extensiever gevoederd, alleen 2 maanden langer.

Ons voorstel is om voor deze categorie dieren, die biologisch gehouden worden, hooguit 91% van de gangbare N excretie forfait en 87% van de gangbare P2O5 excretie forfait te nemen.

Kippen

In het concept is gekozen voor dezelfde getallen N excretie en N correctie voor biologisch legpluimvee als voor gangbaar legpluimvee. Dit is niet correct. De N verliezen bij biologische legkippen zijn veel hoger. Biologisch pluimvee is vrijgesteld van Besluit Huisvesting 2015, wat betekent dat er gemiddeld genomen hogere ammoniakverliezen plaatsvinden dan in de reguliere pluimveehouderij. De N correctie dient dan ook hoger vastgesteld te worden.

In het Rapport 1072 van Bikker e.a. 2017² staat in tabel 6.1 een N verlies van respectievelijk 44 en 55% van de bruto excretie van 0,87 voor biologische volièrekippen en overige systemen. De N correctie zou vastgesteld moeten worden op 0,38 respectievelijk 0,48 voor biologische volièrekippen en biologische legkippen overige systemen. Dat de excretie bij biologisch pluimvee hoger is voorgesteld dan bij gangbaar legpluimvee zou ook rechtvaardigen om de N correctie te verhogen.

Verder is het zo dat de N excretie voor overige systemen biologisch legpluimvee te hoog is vastgesteld. Uit het voornoemde rapport 1072 tabel 6.1 zou dit uitkomen op 0,38. (0,87 bruto minus 55% N verlies = 0,38)

De N excretie voor biologisch legpluimvee overige systemen zou dan ook vastgesteld moeten worden op 0,38.

² Excretie van biologisch gehouden leghennen, zeugen en vleesvarkens onder praktijkomstandigheden. P. Bikker et al, WUR 2017. rapport nr 1072

Varkens

Op verzoek van Biohuis en Bionext, en mede gefinancierd door het Ministerie EZ, is een onderzoek ingesteld naar de excretie van biologische varkens en kippen. Dit is uitgemond in het rapport Bikker 2017 dat ook in het concept CDM advies wordt genoemd. Maar het concept CDM advies wijkt op diverse punten af van de bevindingen van Bikker 2017.

De biologische varkenshouders hebben actief meegewerkt aan het onderzoek van Bikker 2017. Bikker 2017 adviseert om stalbalansen te maken, gezien de grote verschillen tussen de bedrijven. Daarom ook adviseert het rapport om voor de gasvormige verliezen een % te nemen van de bruto excretie. Toch poneert het concept CDM advies een vaste N correctie factor voor de stalbalans.

Als we ervan uitgaan dat de meeste biologische varkenshouders uiteindelijk voor een stalbalans gaan kiezen, moeten ze het juiste % voor gasvormige verliezen kunnen hanteren.

Wat in Bikker 2017 aan excretie en gasvormige verliezen is vastgesteld voor varkens, is gebaseerd op bedrijven die voornamelijk drijfmest produceren. Het percentage gasvormige verliezen dat toen is vastgesteld, hoort dan ook vooral bij drijfmest systemen. Daarom is het vreemd dat in het concept CDM advies een ander percentage wordt gehanteerd dan wat Bikker noemt. Bikker 2017 , p. 51, geeft aan dat de N verliezen bij zowel vast mest als drijfmest ca 44% van de bruto excretie. (+/- 12 voor zeugen resp +/-9 voor zeugen en vleesvarkens, dus er was een grote bandbreedte.)

In het CDM advies is dit opeens 45% geworden, maar alleen voor vaste mest. Voor drijfmest is dit % zonder toelichting door CDM lager gesteld (30% , 31% , 34 %...), maar het onderzoek van Bikker betrof voornamelijk drijfmest bedrijven en Bikker 2017 maakte dan ook geen onderscheid tussen vaste mest en drijfmest. Het volume vaste mest t.o.v. drijfmest is in het algemeen relatief klein op een biologische varkenshouderij. Dwz op hetzelfde bedrijf wordt een beetje vaste mest en veel drijfmest geproduceerd.

Bikker 2017 vond een gemiddelde bruto N-excretie $16,1 \pm 0,8$ kg/dier/jaar voor vleesvarkens en $37,0 \pm 5,4$ voor zeugen.

Vragen hebben we ook over de tabel op p 37 van het CDM advies: Waarom rondt CDM de bruto excretie als % t.o.v. gangbaar af naar boven, waarom eigenlijk als % van gangbaar ? Waarom neemt het CDM advies een lager % N correctie voor drijfmest, en waarom stelt CDM tenslotte een vaste correctiefactor voor, terwijl uit het onderzoek Bikker 2017 bleek dat een % correcter is?

Deze regelgeving zal verder moeten passen bij de toekomstige ontwikkeling van de biologische sector. Een vaste norm voor gasvormige N verliezen bij een stal balans past dan ook niet. Met de nieuwe EU bio verordening gaan we vanaf 1 januari 2021 over op heel andere voersamenstellingen en dus input en excretie van N. Conventionele grondstoffen als aardappelwit zijn dan niet meer toegelaten voor zeugen en vleesvarkens. En procentuele N verliezen zijn juist ook dan een veel betere correctie factor.

Het overgaan op een stalbalans om de excretie te berekenen, zal voor veel biologische varkensbedrijven een overgangperiode vragen, ook voor hun adviseurs en voorlichters, omdat dit complexer is dan de huidige forfaits. Ook voor controleurs van Skal vraagt dit aanpassing van software en bijscholing.

Wij pleiten ervoor om de excretieforfaits voor varkens nu niet te verhogen, maar iets meer tijd te nemen voor het gaan werken met stalbalansen, waarbij de aanbevelingen van Bikker 2017 worden uitgevoerd.

Daarnaast zijn voorstellen om de verplichte mestopslagcapaciteit drastisch te verhogen niet in lijn met de biologische praktijk. Biologische mest is vaak een gewild product en moet verplicht en gecontroleerd naar biologische grond. Diverse akkerbouwers hebben een samenwerking met biologische varkenshouders en hebben geïnvesteerd in eigen mestopslag, zodat zij tijdig over voldoende biologische mest beschikken van een bekende herkomst en samenstelling. Dan is het onzinnig om biologische varkenshouders te dwingen een eigen grotere opslag te bouwen. Ook al omdat dit voortkomt uit zorgen om dumping en fraude met gangbare varkensmest.

Vleesvee

Bij de vleesvee categorieën wordt ten onrechte geen onderscheid gemaakt tussen verschillende houderij systemen en rassen. Er zijn grote verschillen tussen het houden van (grote) dikbil runderen met maïs of (kleine) Aberdeen Angus gras gevoerde runderen. Verschillen zijn er ook in beweiding en voer. Het hanteren van dezelfde gemiddelden bevoordeelt de intensieve vleesveehouderij ten opzichte van de extensieve wijze van vleesvee houden.

Dit staat in schril contrast tot melkvee, waar categorieën worden onderscheiden per 250 kilo geproduceerde melk. Het is niet juist dat bij vleesvee maar een gemiddelde wordt genomen.

Verder geven de stukken ook geen inzicht in de berekeningen van het gemiddelde. Ook bij categorie 122 is onduidelijk waar de verdubbeling van fosfaat vandaan komt, terwijl dit grote problemen oplevert voor veehouders. De verhogingen van de forfaits hebben tot gevolg dat per bedrijf met de uitgegeven fosfaatrechten minder dieren kunnen worden gehouden, zelfs als de bedrijfsvoering ongewijzigd is.

Weide en zoogkoeien

De voorgestelde andere indeling van weide- en zoogkoeien is onnodig en extra nadelig voor de biologische praktijk en dierenwelzijn.

Wat opvalt is dat men de weide- en zoogkoeien anders wil gaan indelen. Er staat nu: "weide- en zoogkoeien: koeien die niet meer worden gemolken, maar worden vetgeweid." En het wordt: Een koe die een kalf heeft gekregen voor de melkveehouderij, maar niet meer wordt gemolken en geen kalf meer zal krijgen, valt vanaf 12 maanden na de geboorte van het laatste kalf pas in categorie 120.

Kon men eerst een koe die niet op de melk kwam direct in de vetweide categorie stoppen, vanaf nu moeten we doen alsof die koe toch nog 12 maanden melk geeft. Dit werkt averechts qua dierenwelzijn. Vanwege de hoge druk op de fosfaatproductie ten gevolge van het fosfaatrechtensysteem, zal een veehouder dan eerder besluiten zo'n koe "mager" te laten slachten en dus direct van het bedrijf af te voeren. Biologische melkveehouders werken doorgaans volgens de vier kernwaarden van biologische productie (Health, Ecology, Fairness en Care). Daarin past het om de koe toch vet te weiden en dus aan te houden. Deze nieuwe regel is dan ook zeer nadelig voor de biologische melkveehouderij.

Wij stellen voor om de wijziging voor categorie 120 te schrappen. De eerdere maatregel dat een dier maar 1 maal van productiedoel kan wisselen is voldoende. Niet ook nog een vetweider gedwongen 12 maanden in 100 laten, wat veel te veel drukt op de fosfaatrechten op een bedrijf, of nodeloos vroeg slachten in de hand werkt.

Jongvee

De voorgestelde nieuwe categorie jongvee ouder dan 2 jaar vermindert het benutten van toegekende fosfaatrechten voor de melkproductie en is extra nadelig voor biologische bedrijven en hun dieren.

Gemiddeld zal een gangbaar bedrijf het jongvee op maximaal 23-24 maanden laten afkalven. Op biologische bedrijven zal dat gemiddeld wat later zijn ten gevolge van rassenkeuze (laatrijphed) die soms beter bij biologische bedrijfsvoering past. Maar ook vanwege de eerder genoemde vier kernwaarden, zal een biologische veehouder een dier langer de kans geven om drachtig te worden of zich te ontwikkelen. Ook deze regel zal nadelig uitpakken voor een biologisch melkveebedrijf.

Bij biologische bedrijven zal men dus meer ouder jongvee aantreffen dan bij gangbare bedrijven. Het is wat wrang om te moeten concluderen dat de hogere fosfaat voor deze categorie niet toegewezen is bij de start van het fosfaatrechtenstelsel en nu wel gehanteerd zal worden in de nieuwe excretieforfaits. Tenzij met terugwerkende kracht de toekenning van fosfaatrechten ook volgens deze indeling gecorrigeerd wordt, is deze regel meer ten nadele van biologische melkveebedrijven dan van gangbare bedrijven. Deze nieuwe categorie zal verstoring werken in de traditionele biologische landbouw.

Wij stellen voor om óf fosfaatrechten te corrigeren voor de hogere excretienorm voor jongvee ouder dan twee jaar en dan doorvoeren, óf niet doorvoeren. Een categorie toevoegen die meer fosfaatrechten kost, maar ze destijds niet toekennen, is onacceptabel.

Melkvee en stikstofforfaits

Gezien de omvang van de biologische melkveehouderij, is het niet verstandig om de excretieforfaits plotseling sterk te verhogen. Dit ivm de wettelijke verplichtingen die neerkomen op een gesloten biologische mestmarkt en benodigde aanpassingen voor bedrijven. We pleiten voor een geleidelijke verhoging en voor een onderzoek naar voor bio geschikte bedrijfsspecifieke methodes, omdat BEX en kringloopwijzer ongeschikt zijn.

Het stikstof excretieforfait voor biologisch melkvee is al langere tijd onveranderd. Vanuit onze sector is enige jaren geleden aan het ministerie EZ/LNV voorgesteld om deze excretie meer bedrijfsspecifiek te mogen bepalen. De productie ureum tabel is al een betere benadering van de werkelijkheid, maar onze voorkeur gaat uit naar een voor biologische bedrijven aangepaste bedrijfsspecifieke methode. De BEX en de kringloopwijzer die voor gangbare bedrijven zijn ontwikkeld, houden te weinig rekening met de biologische praktijk en zijn daarom minder goed bruikbaar. Indertijd hebben we als sector – nog aan staatssecretaris Dijkema – onze wens uitgesproken om hier een onderzoek naar te laten verrichten en te komen tot een voor bio goed bruikbare aanpak. Een goede mogelijkheid is een mineralenbalans. Zo'n goed alternatief voor biobedrijven ontwikkelen we graag zo spoedig mogelijk met steun van uw ministerie.

De gemiddelde stikstofexcretie van biologische melkveehouderijen is door de toename van de gemiddelde melkproductie inmiddels hoger dan het huidige biologische excretieforfait. Het ligt voor de hand om hier wat aan te passen. Gemiddeld ligt het stikstofexcretieforfait nu rond de 102 in plaats van op 96 (bij drijfmest).

Echter, de bedrijven met een (voor bio) relatief hoge melkproductie per koe, komen met de nieuwe tabel veelal boven deze 102. En dan betekent een verplichte overstap op de productie ureum tabel een plotselinge forse stijging van hun berekende mestproductie. Dat is zowel voor die bedrijven als voor de hele biologische mestmarkt problematisch. We weten nu niet om hoeveel bedrijven dit zal gaan en welke hoeveelheid mest dit betreft. Daarom bepleiten we een geleidelijke aanpak, waarbij enig onderzoek en rekenwerk nodig is om de effecten te voorzien en op te vangen, ook in relatie tot het totale biologische areaal.

Eerst even een korte uitleg van het biologische begrip grondgebondenheid. De biologische regelgeving schrijft voor dat er maximaal 170 kg N/ha uit dierlijke mest op eigen grond mag worden geproduceerd. Een veehouder die daarboven komt, moet met een ander biologisch bedrijf samenwerken zodat de mest altijd op biologische grond wordt aangewend. Voor verreweg de meeste biologische melkveebedrijven zal dit geen probleem zijn, aangezien zij zelf al ruim grondgebonden zijn. Ongeveer 10% van de biologische melkveehouders zit wat krappier in eigen grond (of pachtgrond) en heeft een samenwerking met een of meer teeltbedrijven voor de mest, vaak ook met mest-voer uitruil. Voor de biologische regelgeving en werkwijze geldt dit ook als grondgebondenheid.

Echter, diegenen van hen die een relatief hoge melkproductie per dier hebben, moeten bij een invoering van de productie ureum tabel (met voor hun hogere excretieforfaits) op zoek naar meer biologische grond en/of telers voor hun mest. Zoals gezegd is het onder de biologische regelgeving verboden om biomest op gangbare grond af te zetten.

Op zich is het gewenst dat er meer biologische rundveemest voor de biologische teelten beschikbaar komt. Maar aangezien de biologische bedrijven op een hele kleine gesloten mestmarkt opereren, zijn plotselinge grote veranderingen problematisch. Zo zijn we in overleg met het ministerie LNV en Skal al diverse jaren bezig om af en toe het verplichte % A meststoffen op te hogen, in combinatie met andere maatregelen en steeds op basis van onderzoek naar de biologische mestsituatie. Recent is net weer een stap met zowel het ministerie LNV als met Skal besproken en formeel bij Skal ingediend. We moeten voorzichtig aan de knoppen draaien van het biologische meststelsel.

Daarom pleiten wij voor een geleidelijke verhoging van het gemiddelde excretieforfait voor melkvee en de ontwikkeling van een goed bedrijfsspecifiek systeem voor biologische melkveebedrijven. Te denken valt aan het aftoppen van de tabel bij 102 (bij drijfmest nu: 96,1), waarbij laag producerende bedrijven dus een lager forfait berekenen, maar hoog producerende bedrijven als eerste stap met maximaal 102 gaan rekenen. Dat kan dan op zijn vroegst in 2021 van start gaan. Gespreid over een aantal jaren kan de top van de tabel dan in stappen verhoogd worden, waarbij tegelijk maatregelen moeten worden genomen om de biologische mestmarkt in balans te houden. Intussen zou met de sector zelf, actief een goede bedrijfsspecifieke benadering voor biologische melkveebedrijven ontwikkeld moeten worden.

Melkvee en fosfaat

Veel biologische melkveehouders zijn sterk gedupeerd door de invoering van het fosfaatrechtenstelsel, dat tot doel heeft om de derogatie van de gangbare sector veilig te stellen. Zij hadden al voor juli 2015 een keuze gemaakt voor een ander systeem, nota bene wettelijk gecontroleerd, waarbij geen derogatie van de maximale 170 kg N/ha mogelijk is. Zij werkten al bewust met minder dieren en grondgebondenheid. Met alleen biologische bedrijven was er nooit een fosfaatplafond overschreden.

Een uitbreiding naar meer dieren, onder andere omdat er een tekort was aan biologische melk, ingezet voor juli 2015, werd en wordt verschillende bedrijven fataal.³ Ook het feit dat de biologische regelgeving mbt grondgebondenheid niet werd en wordt erkend onder de fosfaatregelgeving, steekt ons.

Voor wat betreft de fosfaat excretie willen we er nogmaals op wijzen dat het achteraf verhogen van de fosfaat excretieforfaits, zonder dat de berekeningen voor toegekende fosfaatrechten worden aangepast, niet acceptabel is.

³ De omschakelaars van na juli 2015 konden juist fosfaatrechten verkopen door om te schakelen en dus naar minder dieren te gaan.

Verder dringen we aan op het starten van een onderzoek naar de mogelijkheden en de gevolgen van het vrijstellen/ontheffen van bestaande biologische melkveehouders van het fosfaatrechtenstelsel, c.q. het toekennen van fosfaatrechten ten gunste van de ontwikkeling van biologische bedrijven. Waarbij de gevolgen voor natuur en milieu en de mogelijke inpassing binnen het nationale en communautaire recht, gemonitord en gerapporteerd worden. Tijdens de pilot moet men vrijgesteld worden van de regelgeving die de uitvoering van de pilot beperkt. Wij gaan hierover graag met u in gesprek.